

*Bi-quarterly scientific journal of Religion & Communication, Vol.28, No.1, (Serial 59),
Spring & Summer 2021*

**Scenarios of change in Iranian family lifestyle with emphasis on
mapping new communication technologies from the perspective of
experts**

Bahareh Nasiri *

Received: 2020/12/12

Accepted: 2021/02/28

Abstract

The family as one of the social institutions in terms of lifestyle and its consequences, has undergone many changes throughout history and in different societies. The rapid growth of new communication and information technologies and the expansion of its spheres of influence in all aspects of human life, including the field of family, has brought about dramatic changes and developments. The lifestyle of Iranians, meaning the way of life and their way of life, has also undergone changes with the introduction of new communication and media technologies in some areas. Consequently, it has created a fundamental change in the meaning, concept and lifestyles of the family. Because of technological changes, the traditional structure of the Iranian family in a variety of patterns of marriage, relationships between spouses, parents' relationships with children and parenting practices, relationships between two generations, new economic jobs in the family, leisure, gender ideas, etc. have been affected. Accordingly, ignoring the importance of technological and cultural changes in society and the resulting lifestyles, It may lead to missed opportunities and unpredictability of threats. The following article is the result of a future research .In it, the identification of key components and main themes of scenarios of change in the lifestyle of the Iranian family with emphasis on the mapping of new communication technologies from the perspective of experts in Iran, using in-depth interviews and questionnaires and with the help of NVIVO software has been determined. Scenario making is done using an intuitive approach, and the titles of the scenarios are drawn and the family coordinates in each are discussed. From the experts' point of view, 4 scenarios: eclectic media family, stable media family, unstable media family and chaotic media family were developed and the main features of each scenario were presented.

Keywords: lifestyle, family, new communication technologies, family scenarios

---

* Assistant Professor and Faculty Member, Department of Women Studies, Institute of Humanities and Cultural Studies. Bn.nasiri@gmail.com

سناریوهای تغییر در سبک زندگی خانواده ایرانی با تأکید بر نقش آفرینی

فناوری‌های نوین ارتباطی از دیدگاه خبرگان

بهاره نصیری^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۱۰

چکیده

خانواده به‌عنوان یکی از نهادهای اجتماعی به‌لحاظ سبک زندگی و پیامدهای ناشی از آن در طول تاریخ و در جوامع مختلف، دستخوش تحولات زیادی شده است. رشد سریع فناوری‌های نوین ارتباطی و اطلاعاتی و گسترش حوزه‌های اثرگذاری آن در همه شئون زندگی انسان، ازجمله در حوزه خانواده، تغییر و تحولات شگرفی را پدید آورده است. سبک زندگی ایرانیان به معنای چگونگی جریان حیات و شیوه زندگی آنان نیز با ورود فناوری‌های نوین ارتباطی و رسانه‌ای در برخی حوزه‌ها دستخوش تحولاتی شده است و به‌تبع آن تحولی اساسی در معنا، مفهوم و سبک‌های زندگی خانواده ایجاد کرده است. از آنجایی که تغییر و تحولات فناورانه، ساختار سنتی خانواده ایرانی را در انواع الگوهای همسرگزینی، روابط بین همسران، روابط والدین با فرزندان و شیوه‌های فرزندپروری، روابط بین دو نسل، مشاغل اقتصادی نوین در خانواده، اوقات فراغت، انگاره‌های جنسیتی و ... متأثر نموده است؛ براین اساس نادیده انگاشتن اهمیت تغییرات تکنولوژیکی، فرهنگی در جامعه و سبک‌های زندگی منبعث از آن، ممکن است منجر به دست رفتن فرصت‌ها و پیش‌بینی‌ناپذیری تهدیدها شود. مقاله پیش‌رو حاصل یک تحقیق آینده‌پژوهانه است که در آن شناسایی مؤلفه‌های کلیدی و مضامین اصلی سناریوهای تغییر در سبک زندگی خانواده ایرانی با تأکید بر نقش آفرینی فناوری‌های نوین ارتباطی از دیدگاه خبرگان در ایران، با روش مصاحبه‌های عمیق و تکمیل پرسشنامه و به کمک نرم‌افزار ان وی و (NVIVO) تعیین شده و سناریوسازی با استفاده از رویکرد شهودی انجام شده و عناوین سناریوها ترسیم و مختصات خانواده در هر یک بحث و بررسی شده است. از دیدگاه خبرگان، ۴ سناریو: خانواده التقاطی رسانه‌ای، خانواده پایدار رسانه‌ای، خانواده ناپایدار رسانه‌ای و خانواده آشفته رسانه‌ای تدوین و ویژگی‌های اصلی هر سناریو ارائه گردید.

واژگان کلیدی: سبک زندگی، خانواده، فناوری‌های نوین ارتباطی، سناریوهای خانواده.

^۱ - استادیار و عضو هیئت علمی گروه مطالعات زنان پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی